

ביקורת מעקב

המטווח העירוני - דו"ח מבקר העירייה מס' 18 :

1. להלן ממצאי הביקורת, כפי שהופיעו בדו"ח מבקר העירייה מס' 18 :

- א. "המטווח אמור להיות מקום שישתלב במרכז הנופש והספורט שמתפתח בסביבתו. למרות זאת במקום לא מופעל מזנון וגם אין חנות נשק ותחמושת, אשר היו יכולים לתרום לנוחיות ורווחת המשתמשים במטווח בשעות הפנאי שלהם, כדוגמת מטווחים אחרים בארץ. במועד עריכת הביקורת היו במטווח מכוונות אוטומטיות למכירת שתיה קלה שהוצבו במקום ללא מכרז וללא רשיון עסק.
- ב. שעות פתיחת המטווח לציבור הרחב אינן מספיקות. המטווח פתוח לציבור הרחב כחמש וחצי שעות בשבוע (ימי ג' כשעתיים ובימי ו' כשלוש וחצי שעות). זמן כה מצומצם לא מאפשר להפוך את המטווח למקום בילוי בשעות פנאי, כחלק ממרכז הספורט והנופש.
- ג. המטווח העירוני אמור להוות מוקד משיכה ולפתוח שעריו בפני ציבור מחזיקי נשק קל (במיוחד אקדחים) ברשיון, בפני ציבור המבקשים לחדש הרשיון לאחזקת נשק ואלה המבקשים לקבל רשיון נשק (במסגרת חוגים/קורסים לירי מעשי) ובפני מועדוני ספורט, קבוצות ירי לקליעה, ארגונים ומוסדות אחרים ועוד. הביקורת העלתה כי משתמשי המטווח הארגונים, המוסדות מועדוני הספורט מתחלקים בעצם לכשש קבוצות משתמשים בלבד.
- ד. לא היתה קיימת הפרדת סמכויות בניהול המטווח, היות ומנהל המטווח מטפל במקביל בקבלת תקבולים, רישום קבלות, הפקדת כספים בקופת העירייה, הוצאת חיובים למשתמשים המוסדיים, מסירת מסמכים רלוונטיים להנה"ח וכל זה בנוסף לתפקידו כמפקח ומדריך ירי. הפגם העיקרי עליו הצביעה הביקורת היה חוסר ההפרדה בין גביית הכספים לבין הניהול השוטף וזה בנוסף לליקוי הבטיחותי של העדר השגחה בטיחותית של מפקח ירי כאשר המנהל מתעסק בעיסוקיו האחרים.
- ה. ליקוי חמור היה מבחינת בטיחות המטווח :
- (1) בטיחות המטווח העירוני, בהשוואה לנקבע בתקני הבטיחות על מטווחים לקה בחסר.
 - (2) במטווח היה חסר קולט קליעים על פי קביעת קצין בטיחות ירי של משטרת ישראל.
 - (3) לא היו קיימים כל אמצעים לפתרון בעיות רעש הירי בסביבת המטווח.
 - (4) העירייה לא תכננה וקבעה את עתידו ויעודו של שטחו של המטווח ולא בצעה הפקעתו על פי הסדר עם מינהל מקרקעי ישראל, כמקובל.

2. באותו דו"ח סיכם מבקר העירייה כלהלן:

- א. המטווח העירוני בכפר סבא עשוי להוות מקור הכנסות לא מבוטל, אם תשקל אפשרות הפיכתו למוקד עיסוק בספורט הקליעה המושך מחזיקי כלי נשק ברשיון לבילוי שעות הפנאי ולחלק ממרכז הספורט והנופש שנמצא בקרבתו. בכל מקרה רצוי לנהל את המטווח העירוני בצורה כלכלית ע"י ניהולו כמרכז רווח או לחילופין כמרכז תקציבי מאוזן שיתנהל כמשק סגור, כאשר עודף ההכנסות על ההוצאות יושקע בשיפורים במטווח עצמו ולהרחבתו.
- ב. פתיחת המטווח העירוני לציבור הרחב, במשך כל ימות השבוע, כולל סופי שבוע, למספר רב של שעות, מלווה בפירסום מתאים, תוכל למשוך משתמשים רבים לבוא ולבלות את שעות הפנאי במטווח. על מנת להשיג יעד זה יש צורך בשיפור השירותים הניתנים במקום. מומלץ כי תשקל אפשרות מתן זיכיון לפתיחת מזנון וגם לחנות נשק ותחמושת, אשר ישרתו את באי המטווח. קירבת המטווח למועדון הנופש והספורט מהווה יתרון, כיוון שהוא ימשוך הציבור מבין הבאים לבלות בשעות הפנאי במתקני מועדון הנופש והספורט. בכל מקרה יש לערוך מכרז להצבת המכונות למכירת שתיה הנמצאות במקום.
- ג. פעולה שיווקית נכונה ופנייה לארגונים ומוסדות שונים, בכפר סבא ובסביבתה, עשויה להוביל להקמת מפעל מינויים למטווח, שבצדו רווח כספי נאה.
- ד. ניתן להעלות את הכנסות המטווח ע"י ארגון חוגי ירי מעשי וחוגי ירי ספורטיבי באקדחי ו/או ברובי אויר (גם לנוער), באמצעות מחלקת הספורט (או מפעלי הספורט). ארגון תחרויות עממיות בקליעה למטרה, בצד קיום תנאים מתאימים לתחרויות הישגים יתרום להתפתחות המטווח ולהפיכתו למטווח תחרויות גם ברמה מעבר לרמה המקומית.
- ה. מנהל המטווח צריך להתפנות לניהול האדמיניסטרטיבי של המקום ולחלק המקצועי/הבטיחותי של ניהול המטווח. במסגרת תפקידו הוא יפקח גם על הניהול של כספי המטווח, כאשר רצוי שהניהול בפועל יעשה ע"י מישהו אחר.
- ו. מומלץ לשקול כי גבית דמי הכניסה למטווח, כולל דמי הוצאת רשיונות למיניהם, תיעשה באמצעות קופה רושמת, על ידי מישהו אחר מאשר מנהל המטווח. הקופאי יוכל לשמש גם בכל התפקידים הקשורים בדיווח הכספי, הפקדת כספים ומעקב אחר הגבייה, הכל בתיאום עם חשב העירייה ועל פי הנחיותיו. לצורך חיזוק הבקרה כדאי אולי לשקול התקנת שער מסתובב עם מונה אשר יצביע על מספר הנכנסים למטווח.
- ז. לדעת הביקורת ניתן להתגבר על בעיית חוסר במפקחי ירי, ע"י מתן אפשרות למדריכי ירי מוסמכים לארגן חוגי ירי מעשי, כאשר בנוסף לתשלום עבור השימוש במטווח, יוכלו לשמש כמפקחי ירי בעת הימצאותם בשטח המטווח וזאת בנוסף וכתגבור למנהל המטווח.
- ח. העלאת רמת הבטיחות במטווח (התקנת קולט קליעים, פתרון בעיות רעש לסביבה) ניתן לפתור מהכנסות המטווח העולות על ההוצאות.
- ט. ישנה סבירות גבוהה ויש לבדוק זאת, כי ניהול המטווח בצורה כלכלית, על סמך הפוטנציאל הקיים, תוך העלאת רמת הבטיחות

ורוחת המשתמשים בו, כדוגמת המטווח בהרצליה, עשוי להפוך את המטווח למקום משיכה לציבור היורים, הדבר יעלה את הכנסות המטווח, אשר תושקענה בשיפור התנאים והבטיחות במטווח ולהרחבתו בעתיד.

י. על העירייה לקבוע סופית ולתכנן את עתיד שטחו על המטווח ולגשת להפקעתו ובכך להעביר לידה נכס נוסף ולהסדיר את הנושא עם מינהל מקרקעי ישראל.

3. מעקב

א. הגישה לגבי חשיבותו של המטווח לקהילה כמתקן ספורט ונופש ומיקומו במסגרת מרכז הנופש העירוני היא שהנחתה את מקבלי ההחלטות לגבי הצורך להשקיע במטווח ולהפוך אותו למטווח מודרני.

ב. במטווח הושקעו השקעות רבות שמטרתן :

(1). ליצור מתקן שמתאים לסטנדרטיים של מתקני ספורט מודרניים. ובכך ליצור משיכה ופוטנציאל לספורטאים המחזיקים בנשק.

(2). לבנות מטווח אקדחים מקורה חדש ובכך לתת מענה לבעיות הרעש.

(3). לשפר את רמת הבטיחות במטווח זאת ע"י בניית קולט קליעים למטווח החיצוני - פרוייקט שעבר את אישורי המשטרה ותרום משמעותית לבטיחות המטווח.

(4). המטווח המקורה גם הוא עומד בסטנדרט הגבוה ביותר של בטיחות.

ג. אנשי העירייה לא היו שבעי רצון מהאופן שבו ניהלו את המטווח הן מבחינה מנהלתית והן מבחינה בטיחותית ועל כן העדיפו את אופציית הפרטת המטווח באמצעות יציאה למכרז שבו מוגדרים גם דרישות מהמפעיל לגבי הגופים הספורטיביים : גדנ"ע, אגודות הספורט, מש"אז כפר סבא מחלקת הבטחון של העירייה וכו'. להם חייב המפעיל להקצות שעות פעילות המעוגנות בחוזה ההתקשרות.

ד. בנוסף לכך הפעלה באמצעות מפעיל חיצוני תיתן מענה לבעיות הבאות :

המפעיל ייתן מענה להפרדה בין הצדדים המנהלתיים לצדדים המקצועיים העולים בביקורתך.

המפעיל ישקיע במטווח, בנוסף להשקעות העירייה.

המפעיל כחלק מתפיסת היזמות שלו יפעיל חנות נשק ומזנון.

ה. לפני הביקורת הוצגו אישורי משטרת ישראל על תיקון הליקויים ועמידה בסטנדרטים הבטיחותיים הנדרשים.

ו. במחצית 1999 המטווח הועבר לאחריות מחלקת הבטחון של העירייה.

ז. בנוסף דו"ח מבקר העירייה הצביע על ליקויים שונים בהפעלת המטווח, ועל כך כי ראוי לעירייה לשקול הפעלת המטווח בדרכים חלופיות שיכולות להיות הן רווחיות יותר לעירייה והן מועילות יותר לכלל הציבור. לאחר הכנת וקבלת מסמך בדבר "בדיקה כלכלית ותוכנית עיסקית" של רן חקלאי, כלכלה אורבנית בע"מ ולאחר דיונים שונים בעירייה בנושא, הוחלט לפעול להפרטת המטווח. לפיכך, הוטל על מנהלת מחלקת הנכסים בעירייה להכין מכרז בנושא שמטרתו תהיה להפריט את המטווח תוך שמירת זכויות שימוש ללא תשלום לגופים שונים, החיוניים לעירייה.

ח. העירייה פירסמה מכרז פומבי 14/98 להפעלת המטווח לתקופה של שנתיים שסעיפיו המרכזיים דנים בנושאים הבאים :

- (1). לזכיון ניתנה הרשות להפעיל המטווח באופן בלעדי כולל הרשות לגבות דמי שימוש מבאי המטווח. הזכיון רשאי להפעיל במקום מזנון לשירות באי המטווח ולמכור תחמושת ונשק, בתנאי שיהיו לו כל הרשיונות הנדרשים לצורך כך.
- (2). הזכיון התחייב בחוזה לתת רשות שימוש ללא תשלום לגופים ציבוריים שונים, במיכסת שעות מוגדרת, לפי דרישות העירייה.
- (3). על הזכיון לשלם את כל ההוצאות הכרוכות בהפעלת המטווח, השימוש בו ואחזקתו לרבות תשלומי חשמל, טלפון, מים, ארנונה וכיו"ב.
- (4). כמו כן כל מציע התבקש לפרט בהצעתו את הסכום אותו הוא מציע לשלם לעירייה כדמי שכירות בגין זכות ההפעלה כאמור.

ט. הוגשה הצעה אחת בלבד למכרז, של חב' בול מטווחים בע"מ. החברה הציעה לשלם לעירייה דמי שכירות בגובה 4,600 ש"ח לחודש.

ההצעה הנ"ל של חברת בול תאמה את האומדן, והיא נקבעה כזוכה במכרז. נחתם חוזה עם חב' בול מטווחים בע"מ, בו כלולים העקרונות שפורטו לעיל.

י. לסיכום

לאור האמור לעיל בדו"ח מבקר העירייה מס. 18, ולאחר קבלת דו"ח בדיקה כללית, פירסמה העירייה מכרז להפעלת המטווח. המכרז זה נשמרו מחד - זכויות העירייה למתן רשות שימוש ללא תשלום לגופים ציבוריים שונים. ומאידך - העירייה זכאית לתקבולי ארנונה ודמי שכירות, תוך שכל הוצאות ההפעלה חלות על הזכיון.

במקביל הושקעו השקעות בבטיחות המטווח ונתקבלו כל האישורים הנדרשים ממשטרת ישראל, על כי המטווח עומד בתקני בטיחות מקובלים.

בכך השתדלה העירייה ליישם את המלצות דו"ח מבקר העירייה בצורה מיטבית, כך שהמטווח ימשיך להתנהל לרווחת תושבי העיר, אולם בצורה טובה ורווחית מבעבר.